

TARİHÎ TIP METİNLERİ ÜZERİNE LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALAR

Hacı Veli BİŞKİN*

ÖZET

Tıp, insanlığın geçmişten günümüze her daim ilgi alanına girmiş bir bilim dalıdır. Zira insanoğlunun karşılaştığı hastalıklar ve onların tedavi edilmesi noktasındaki arayışlar eski çağlardan günümüze kadar her milletin kendi geleneksel ve modern tıp anlayışlarıyla süregelmiştir.

Tıbbın gelişimi Türkler için de özel bir öneme sahiptir. Türkler İslamiyet öncesi Uygurlardan başlayarak Selçuklular, Anadolu Selçukluları, Beylikler, Osmanlılar ve Cumhuriyet döneminde tıp alanında gerek tercüme gerekse de telif yoluyla sayısız eserler vücuda getirmişlerdir. Bu dönemlerde yazılmış olan tıp metinleri Türkçenin tıp terminolojisine katkı açısından büyük önem taşır.

Bu çalışmada tarihî tıp metinleri üzerine Türkiye'deki üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı bölümleri ve bunların ilişkili olduğu araştırma merkezleri ve enstitüleri bünyesinde çalışılan yüksek lisans ve doktora tezleri tespit edilmeye tıp metinleri bibliyografyası oluşturulmaya çalışılmıştır.

Kaynaklar gruplar içerisinde yıllara göre sınıflandırılmış ve her grup da soyadları esas alınarak alfabetik olarak sıralanmıştır.

Çalışmanın bundan sonra bu alanda çalışmak isteyen Türkologlara kaynaklık etmesi bakımından önemli olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: tıp, tıp tarihi, Türk dili, bibliyografya.

POSTGRADUATE STUDIES ON HISTORICAL MEDICINE TEXTS

ABSTRACT

Medicine is a science that has always been a field of interest of mankind from past to present. The diseases encountered by human beings and their search for treatment have continued with the understanding of traditional and modern medicine of every nation from ancient times until today.

The development of medicine has a special importance for the Turks. Many studies were carried out in the field of medicine during the Seljuks and Ottomans, which began in the time of the Uighurs. Medical texts written in these periods are of great importance in terms of contributing to Turkish terminology.

In this study, the Turkish Language and Literature Department of the universities and research centers to which they are associated in Turkey and postgraduate and doctoral dissertations on historical medicine texts were tried to determine. In other words, a bibliography of medical texts were tried to determine.

The sources were classified according to years in groups and each group was listed in alphabetical order based on their surnames.

It is thought that this study will be important for the Turkologists who want to work in this field.

---

* Niğde Üniversitesi SBE Doktora Öğrencisi biskin1@hotmail.com

Key Words: Medicine, History of Medicine, , Turkish Language, bibliography

GİRİŞ

İnsanoğlu yaratıldığı günden bugüne karşılaştığı sorunlarla baş etme noktasında hep bir arayış içerisinde olmuştur. Bu arayışlar içinde iki şey üzerine yoğunlaşmıştır. Bunlardan bir tanesi kendisinden üstün olduğuna inandığı güçleri keşfetme iken diğeri de vücutlarında oluşan marazî sorunları iyileştirmeye çalışma ve sağlıklarına kavuşma arzuları olmuştur.

İnsanoğlu için tıp büyük bir hayatiyet ifade eden bilim dalı olarak geçmişten günümüze kendini sürekli yenileyerek gelmiştir. İnsanların hayatlarında varlıklarını sürdürmek için yiyecek ve bunların temini önemli bir yer teşkil etmiştir. Tabii bu yiyecekleri ararken doğadaki başta vahşi hayvanların ve diğeri tabiat koşullarının kendilerine zarar vermesi söz konusu olurken bunların sonucundaki yaralanmalara karşı da çözüm üretmek amacıyla çeşitli tıbbî, cerrahî tedavi yöntem ve metodları bulma arayışına girmiştir.(Kâhya, 2017:1)

Ali Haydar Bayat tıbbî, “ *Bilimden ziyade bilimleşmiş bir sanat, teknik bir disiplin, yani fendir. Hekimin amacı hastasına faydalı olmaktır. Başka bir ifadeyle tıp bir bilim, hekimlik ise sanattır.*”(Bayat,2016; 16) diye tarif eder.

Türkler İslamiyet öncesi Uygurlardan başlayarak Selçuklular, Anadolu Selçukluları, Beylikler, Osmanlılar ve Cumhuriyet döneminde tıp alanında gerek tercüme gerekse de telif yoluyla sayısız eserler vücuda getirmişlerdir.

Selçuklular döneminde eserlerin daha çok Farsça ve Arapça yazıldığını ancak Beylikler devrinden itibaren beylerin de teşvikiyle Türkçenin ön plana çıktığını eserlerin Türk diliyle yazıldığını görmekteyiz. Yüzyıl olarak değerlendirildiğinde ilk Türkçe yazılı tıp metinlerinin on dördüncü yüzyılda verilmeye başlandığı görülmektedir.

Bu eserlerde daha ziyade Arapça ve Farsça ağırlıklı kelimeler etrafında bir tıp dili oluşmuştur. Bu metinlerdeki Arapça ve Farsça tamlama yapılarının olmasını özel dillerin, beslendiği dillerden teknik terimleri alma geleneğinin bir tezahürü olarak sayabiliriz.

Tıp alanında karşımıza ilk olarak Hacı Paşa (Celalettin Hızır) Kitabü'l Teshîl fi't-Tıbb adlı Türkçe eseriyle çıkmaktadır. Yine Osmanlı tıbbının gelişiminde önemli bir yer teşkil eden Cerrahiyyetü'l-Hâniyye adındaki ilk Türkçe cerrahi kitabıyla Sabuncuoğlu (öl. 1468?)'yla karşılaşmaktayız. On beş, on altı, on yedi, on sekiz ve on dokuzuncu yüzyıllarda da tıp alanında çalışmalar yapmış birçok tıpçıyı görmekteyiz.

Tarihî tıp metinlerinden “*hastalık, bitki, kullanılan alet, ölçü, organ, hayvan ve diğeri sağlık terimlerinin*” adlarını öğrenmekteyiz. Bitki adlarında ve ilaç yapımında kullanılan ölçü adlarında daha çok Arapça kökenli sözcükler tercih edilirken organ adları, hayvan adları ve hastalık adlarında daha ziyade Türkçe kökenli sözcükler tercih edilmiştir. Tıp metinlerinde alıntı sözcük sayısının çokluğuna rağmen sade bir dil tercih edildiği de görülmektedir.(Doğan,2010; 362-366)

Bazı tıp metinleri bu bilgilerin yanında ay isimleri yönünden de dikkate değer malzeme özelliği taşımaktadır. Bu ay isimlerinin tespiti, özelde Osmanlı Türkçesi genelde de Türklerin kullandığı takvim ve zaman kavramlarının ortaya çıkarılabilmesine katkı sağlamaktadır. (Arslan,2017; 208)

Tarihî tıp metinleri gerek üniversitelerin tıp tarihi ve deontoloji ana bilim dallarında gerekse de Türk Dili ve Edebiyatı kürsülerinde ilgi uyandırmıştır. Tıpçılar modern tıpla geleneksel tıp arasında bir ilişki temelli arayışlar içerisinde olurken Türkologlar da bu metinlerdeki terimlerin, hastalık ve bitki adlarının Türk dilinin kelime hazinesine katkıları ve dil özellikleri bakımından incelemişlerdir.

Çalışma bir bibliyografya niteliği taşımaktadır. Bibliyografya, araştırmacılar için önemli kaynaktır. Herhangi bir konuda araştırma yapacak araştırmacı çalışmaya başlayacağı konuda eğer bibliyografyalar mevcut ise alanıyla ilgili hangi konuların araştırma konusu yapıp yapılmadığını rahatlıkla görebilir.

Çalışma tarihî tıp metinleri alanında çalışma yapan ve yapacak kişilerin bilgilenmesi amaçlanmaktadır. Burada hem bu alanda çalışma yapan araştırmacılara kolaylık sağlamak hem de tarihî tıp metinleriyle ilgili ne tür çalışmalar yapıldığını ortaya koymak amacı güdülmekte ve çalışmaların bir listesi sunulmaktadır.

Kaynaklar gruplar içerisinde yıllara göre sınıflandırılmış ve her grup da soyadları esas alınarak alfabetik olarak sıralanmıştır. Kapsamının genişliği dolayısıyla bu yazıda sadece yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir.

YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

1986

1. AĞAR, Mehmet Emin, *Baytaratü'l-Vazih: İnceleme - Metin – İndeks*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mehmet Akalın, İstanbul.

1987

2. DERİN, Adnan, *Tuhfe-i Mübarizî (Metin-Gramer Notları-Sözlük)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun, Ankara.
3. ŞEN, Mesut, *Kitabu Baytar-name: Tenkidli Metin*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mehmet Akalın, İstanbul.

1990

4. KURBAN, Ferhat, *Şirvanlı Mahmûd, Sultaniyye (Giriş-Metin-Sözlük)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mehmet Akalın, İstanbul.

1992

5. BAYDAN, Bilge, *Tıbname-i Türki*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Osman Fikri Sertkaya, İstanbul.

1996

6. KAFADEK, Nurhan, *Hekim Bereket'in Tuhfe-i Mübârizî Adlı Eserinin Tenkitli Metni ve Akrabadin Kısımının İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman(?), İstanbul.

2000

7. AY, Ümran, *Nidâi Dürr-i Manzum (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Nihat Öztoprak, İstanbul.
8. USLUCAN TEKDEMİR, Zehra, *Hekim Bereket, Tuhfe-i Mübarizî (İnceleme-Metin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ümit Tokatlı, Kayseri.

2001

9. YURDAKUL, Yalçın, *Risale-i Hasatü'l-Külye ve'l-Mesane (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Osman Yıldız, Isparta.

2002

10. ATEŞ, Eylem, *Tıbb-ı Şâhî Tercümesi (Dilbilgisi Özellikleri-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hürriyet Gökdayı, Mersin.
11. DEMİR, Hüseyin, *Zahire-i Muradiye Mümin bin Mukbil Sinobi (İnceleme-Metin-1-80 varaklar arası Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mustafa Canpolat, Ankara.
12. GÖZLÜ KAYA, Emel, *Hekim Hayrettin Amasyavî'nin Hulasatu't-Tıbb Adlı Eseri (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Yakup Karasoy, Konya.

2003

13. COŞKUN, Erbay, *Müfredat-ı Tıbbiye (3 Cilt)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Osman Özer, Bingöl.

2005

14. BAYRAK, Özlem, *Tarihî Türk Lehçelerinde Bitki İsimleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Çetin Pekaçar, Ankara.
15. CİNAZ, Nurcan, *Mü'min Bin Mukbil Sinobî/ Miftâhu'n-Nûr Hazâ'inü's-Sürûr*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. İbrahim Delice, Sivas.

2007

16. ÖZCAN, Hatice, *Kaysûnizâde Nidâi Muhammed Çelebi el-Ankaravî'nin Menafîü'n-Nas Adlı Eseri (57a-99b Metin Dil Özellikleri-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Orhan Yavuz, Konya.

2008

17. AK, Mustafa, *Mehmet B. Çerkes'in Kitabı Baytarname Tercümesi (60b-109a, Giriş - Metin - Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
18. AKKUŞ, Mücahit, *Siyâhî Karamanî Larendevî'nin Mecmâ'i-Tıp Adlı Eseri (Gramer-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mustafa Argunşah, Kayseri.
19. YAVUZ, Yasemin, *Hekim Hayreddin'in Kitâb-ı Akrabâdîn'i*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Yakup Karasoy, Konya.

2009

20. BEKMEZ, Hasan, *Kitâb-ı Tıbb-ı Latîf (72b-151b)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Yakup Karasoy, Konya.
21. BULUT, Tahir Kemal, *Mehmet B. Çerkes'in Kitabı Baytarname Tercümesi (1b-60a, Giriş-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiye Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
22. CAVLAZOĞLU, Ahu, *Kitâb-ı Tıbb-ı Latîf (1a-72a İnceleme-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Yakup Karasoy, Konya.
23. KAYA, Elif, *Envâ-ı Emrâz (İnceleme-Metin- Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Zafer Önler, Çanakkale.
24. KÜLCÜ, Melek, *Cerrah Mes'ud Hulâsâ (Dil Özellikleri-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Zafer Önler, Çanakkale.
25. MURAD, Sibel, *Lügât-ı Müşkilât-ı Eczâ Derviş Siyâhi Lârendevî (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Paki Küçükler, Sakarya.
26. YEŞİLOVA, Lale, *Mehmet bin İskender Edirnevî'nin Kitâbu Baytarnâme Tercümesi (İnceleme- Metin - Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mesut Şen, İstanbul.

2010

27. AKTAŞ, Esra Gül, *Abdülvehhab'ın Müntehab Adlı Tıp Kitabı (İnceleme-Metin-Dizimli Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Bilal Yüce, Sivas.
28. BİŞKİN, Hacı Veli, *Vasiyyetnâme-i Kehhâlîn (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Ahmet Büyükakkaş, Niğde.
29. DEMİR, Aydın, *Hekim Bereket, Hulaşa (1.-50. Sayfalar) (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Dr. Binnur Erdağı Doğuer, Ankara.
30. GEYİKOĞLU, Nilay, *Hacı Ali bin Hacı Muhammed Aksarayî'nin Kitab-ı Baytarnâme Tercümesi (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
31. GÖÇKÜN, Serap, *Abdulvehhab'ın "Müntehab-I Fi't-Tıbb" Adlı Eseri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hatice Eminoğlu, Sivas.
32. KUNUL, Bahar, *Belgradlı Kenan'ın Baytarnamesi (Metin-İncele-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Yakup Karasoy, Konya.
33. TOKAT, Seval, *Kitâb-ı Esbâbü'l Alâmât (Metin-İnceleme-Dizin- Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Paki Küçükler, Sakarya.
34. UYSAL, Feriştah Funda, *"Mücerrebnâme" Edisyon Kritik İncelemesi ve Dizini*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Ali Akar, Muğla.
35. YILDIRIM, Onur, *Et-Teshil fi't-Tıbb*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Burhan Paçacıoğlu, Sivas.

2011

36. AKKİRAZ, Ayhan Zeynep, *Kitâbu Emrâzi'l-'Ayn (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Emin Eminoğlu, Sivas.
37. BİÇER, Hacı Mehmet, *Tercüme-i Müfredât-ı İbn-i Baytâr (Metin –İnceleme – Dizimli Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Burhan Paçacıoğlu, Sivas.

2012

38. BENLİ, Sümeyye, *Ahlât-ı Erbaa ve Edebiyatta İşlenişi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Muhittin Eliaçık, Kırıkkale.
39. ERTÜRK, Halil İbrahim, *İlm-i Tıbb/Muhammed Bin Hasan Et-Tabîb: Dil İncelemesi-Metin-Dizin-Tıpkıbasım*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Ayşe Nur Sır, Uşak.
40. KULAÇ, Yalçın, *Terceme-i Tezkireti'l Kehhâlîn (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
41. SÖYLEMEZ Şimşek, Şeyma, *Baytarnâme Karşılaştırmalı Gramer İncelemesi-Metin-Dizinli Sözlük*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hatice Eminoğlu, Sivas.

2013

42. AYDIN, Erdal, *Şifa'ül-Fuad-li Hazret-i Sultan Murad (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Bilal Aktan, Kütahya.
43. BATMAZ, Macidegül, *Eski Uygur Türkçesinde Tıp Terimleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Binnur Erdağı Doğuer, Ankara.
44. BEKMEZCİ, Selcen Emine, *"Cerrahnâme" Adlı Manzum Tıp Eserinde Ahlât-ı Erbaanın İşlenişi. (Cerrahnâme'nin Bitki Yönünden İncelenmesi)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Muhittin Eliaçık, Kırıkkale.
45. GÖK, Ömer, *Fuzûlî'nin Sıhhat u Maraz'ı ile Derviş Siyahî'nin Mecma'-ı Tıbb'ında Ahlât-ı Erbaanın İşlenişi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Muhittin Eliaçık, Kırıkkale.
46. İRFANOĞLU, Tülay, *Füyuzi'nin Makbul Der Hal-İ Huyul Adlı Baytarnamesi: Giriş-Tenkitli Metin-Dizin*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
47. ŞARKIŞLA, Şeyda, *Mu'âlecât-ı İbn-i Baytar'ın XVII. Yüzyıl Tercümesi (İnceleme-Metin-Dizin (1b-49a))*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Emin Eminoğlu Sivas.
48. TÜFENKÇİ, Birol, *Baytarnâme-i Kenan Efendi Grameri-Fiil*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Serdar Yavuz, Adıyaman.

2014

49. BANZAROĞLU, İbrahim, *Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'nde Bulunan Ve Aristo'ya Atfedilen Anonimleşmiş Baytarnâmeler: Kitabı Baytarnâme I, Vr. 1b-42a; İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
50. ÇABLI, Abdulkadir, *Ahmed b. Hasan b. Ahnef'in Kitab u Baytarname Tercümesi (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım) (Vr.39b-79a)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
51. GÖKÇEK, Ferhan, *Konya Mevlana ve İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Bulunan Belgradlı Kenan Efendi'nin Baytarnâmesi: Tenkitli Metin, Dizin Ve Tematik Sözlük Çalışması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
52. GÜNÇAVDI, Ayşegül, *Mehmed'in İlâc-nâme'si (İnceleme, Metin, Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ceyhun Vedat Uygur, Denizli.
53. KIRBIYIK, Seda, *Ahmed B. Hasan B. Ahnef'in Kitabı Baytarnâme Tercümesi (Vr. 1b - 39b), (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
54. KÜÇÜK, Esmâ, *Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesinde Bulunan Ve Aristo'ya Atfedilen Anonimleşmiş Baytarnâmeler: Kitabı Baytarnâme II (Vr. 42b-94b) (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
55. SUNAR, Nuşin, *Ahmed bin Bâlî – Mecma'ü'l-Mücerrebât (Giriş-İnceleme [Ses Bilgisi]-Metin-Dizin [1-115. varaklar arası]-sözlük) Birinci cilt*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
56. ŞAŞ, Ali Kemal, *Tuhfetü'l-Erîbi'n-Nâfi'a Li'r-Rûhânî Ve't-Tabîb (Sentaks İncelemesi-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ümit Tokatlı, Kayseri.

2015

57. ASLAN, Nesim, *Aristo'ya Atfedilen Anonim Baytarnâme (vr.1b-47b) (Giriş-Metin-Dizin- Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
58. BOY, İbrahim, *Hâdî'nin "Kitâb-I Makbûl der Hâl-i Huyûl" Adlı Baytarnamesinin Söz Varlığı Yönünden İncelenmesi (Giriş, İnceleme, Metin, Sözlük ve Dizin, Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.

59. DOĞRU, Gizem, *Hekim Bereket'in Hulasatu't-Tıbb Adlı Eseri (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman (?), Kıbrıs.
60. GÜNEŞ, Melis Sezen, *Ahmed bin Mustafa bin Abdulganî Kitâb-ı Kânûn-ı Türkî: Giriş - İnceleme - Metin - Dizin – Sözlük*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
61. MALÇOK, Esra, *Aristo'ya Atfedilen Anonim Baytarnâme (vr.48b-105b) (Giriş-Metin-Dizin- Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
62. ÖZDOĞAN, Hande Ünver, *Muhammed Bin Hasan İlm-i Tıbb (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Vedat Kartalcık, Isparta.

2016

63. AYDIN, Çiğdem, *Ahî Çelebi-Tercemetü'l-Mücez Fi't-Tıbb- (Giriş-İnceleme [Söz Dizimi]-Metin [1b-70a Varakları Arası]-Dizinler)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
64. BALUKEN, Necla, *Şifai'l - Fuad Li - Hazret-İ Sultan Murad (Zeynel Abidin Bin Halil) Giriş - İnceleme - Metin – Dizin*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Osman Özer, Bingöl.
65. IŞIK, Utku, *Karahanlı Türkçesinde Tıp Terimleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Ferruh Ağca, Eskişehir.
66. KARTAL, Dursun, *Ahmed bin Bâlî – Mecma'ü'l – Mücerrebât (Giriş-İnceleme [Şekil Bilgisi]-Metin-Dizinler [116-166. Varaklar Arası]-Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
67. KÜÇÜKKAYA, Beste, *Kitabu Baytarname (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
68. ÖZEK, Aydın, *Kadıza'de Baytarnâmesi (Giriş, İnceleme, Metin, Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.
69. TUNA, Fırat, *Hezâr Esrâr Adlı Tıp Kitabının Latin Harflerine Aktarılması ve Tasnif Çalışması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Hakan Behçet Sazyek, Kocaeli.

70. YILDIZ, Mustafa, *İlaç Tertipleri Hakkında Derlenmiş Bir Mecmua (İnceleme-Metin)*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Cemal Aksu, İstanbul.
71. YILDIZ, Elif Nur, *Ahî Çelebi Tercemetü'l-Mücez fi't-Tıbb (Giriş-İnceleme [Ses ve Şekil Bilgisi]- Metin [70b-141a Varakları Arası] -Dizin)*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Şaban Doğan, Bolu.
72. YILDIZ, Yasemin, *Tercüme-i Müfredat-ı İbn-i Baytar (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Paki Küçükler, Sakarya.

2017

73. GÜNÇE, Berrin, *1582 Numaralı Ali Deni'nin Risâla Fi'l-Tıbb Adlı Eserinin Çevirisi ve Eserin Sosyal Bilgiler Derslerinde Kullanımına İlişkin Öneriler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Danışman Yrd. Doç. Nesrin Akıncı Çötök , Sakarya.
74. MURATOĞLU, Murat, *Ahmed Bin Bâli – Mecma'Ü'l – Mücerrebât (Giriş-İnceleme [Söz Varlığı]-Metin-Dizin [166b-232a Varaklar Arası]- Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Uluhan Özalan, Bolu.
75. SOFUOĞLU, Sonay, *Şâbân-I Şifâi Şifâ'iyye Fi't-Tıbb (Giriş-İnceleme [Ses Ve Şekil Bilgisi]-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Uluhan Özalan, Bolu.
76. ŞENGÜN, Musa, *Alî Bin İshâk Müfredât-ı Mükellef Giriş, Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme, Metin, Sözlük*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Ömer Yağmur, Bolu.

2018

77. ERASLAN, Ahmet, *Kitab-ı Mücerrebât (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mustafa Arslan, Ankara.
78. KOLDANCA, Nesibe, *Teshil'in Nüshası Üzerine Dil Bilgisi Çalışması (Metin-İnceleme-Dizin/Sözlük)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Nimet Kara Kütükçü, Karabük.
79. ZUZANNA, Gabriela Zalewska, *Franciszek Meninski'nin Thesaurus'unda Geçen Tıbbî Terimler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mesut Şen, İstanbul.

DOKTORA TEZLERİ

1981

1. ÖNLER, Zafer, *Celalüddin Hızır (Hacı Paşa) Müntahab-I Şifa - İnceleme-Metin-Dizinler*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Mustafa Canpolat, Elazığ.

1990

2. ÖZÇELİK, Saadettin, *Nidayî, Menâfiü'n-Nâs (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Osman Nedim Tuna , Malatya.

1992

3. ÇAĞIRAN, Önder, *Ahmed-i Dâ'î Tıbb-ı Nebevî (İmla-Fonotik-Morfoloji-Karşılaştırmalı Metin-İndeks ve Sözlük, 3 Cilt)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Gürer Gülsevin, Malatya.
4. TURAN, Zikri, *Hacı Paşa (Celâleddin Hızır) Teshil (Metin-Dil Özellikleri- Söz Dizini)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Şerif Ali Bozkaplan , Malatya.

1994

5. KÜÇÜKER, Paki, *Yadigâr-ı İbn-i Şerifî (Giriş-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Tuncer Gülensoy , Elazığ.
6. ŞAHİN, M. Ünal, *Mü'min Bin Mikbil, Miiftâhu'n-Nûr ve Hazâinü's-Surûr (Dil İncelemesi-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Gürer Gülsevin, Malatya.

1995

7. ÖZER, Osman, *Ahmedî, Tervihü'l-Ervah, (Giriş-İnceleme-Metin-Söz Dizini)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Zafer Önler, Elazığ.

1998

8. İLHAN, Nadir, *Eşref bin Muhammed, Haza'inu's-Sa'adat (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Ahmet Buran, Elazığ.

2000

9. ELBİR, Zekiye Gül, *Gayetü'l Beyân fi Tedbir-i Bedeni'l-İnsan (Metin-İncele-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Ahmet Buran, Elazığ.

10. ERDAĞI, Binnur, *Tuhfe-i Mübârizî (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mustafa Canpolat, Ankara.

2005

11. GÜRGÜZ, Aysun, *İbn-İ Kutluk Molla Toh Niyaz Ahond-Ning Tıbb Kitabı (Giriş-Metin-Tercüme-Sözlük-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Muhammet Yelten, İstanbul.

12. GÜVEN, Meriç, *Abdülvehheb bin Yusuf'un Müntehâb Fi't-Tıbb'ı Dil İncelemesi-Metin-Sözlük*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. H. Ömer Karpuz, Denizli.

2006

13. TÜRKMEN, Seyfullah, *Eski Anadolu Türkçesinde Tıp Terimleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Fatih Kirişcioğlu, Kırıkkale.

2008

14. GÖZLÜ KAYA, Emel, *Muhiddin Mehi'nin Müfid (Nazme't- Teshil) Adlı Eseri (İnceleme-Metin-Sözlük) ve Bu Eserin XV. Yüzyıl Türk Tıp Dilinin Oluşmasındaki Yeri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Yakup Karasoy, Konya.

2009

15. GÜMÜŞATAM, Gürkan, *Haza Kitab u Hükemâyı Tertib-i Mu'alece Adlı Eser Üzerine Bir Dil İncelemesi(İnceleme- Metin- Dizin- Terimler Sözlüğü)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Halil İbrahim Usta, Ankara.

16. DOĞAN, Şaban, *Terceme-i Akraadin, Sabuncuoğlu Şerafettin(Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Paki Küçüker, Sakarya.

17. UÇAR, İlhan, *Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-ı Tıbb Cerrâh Mes'ud*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Yrd. Doç. Dr. Paki Küçüker, Sakarya.

2011

18. DEMİR, Ekrem, *Hezârfen Hüseyin B. Ca'fer İstânköyî'nin Lisânü'l-Etibâ Adlı Tıp Lügati Üzerinde Dil İncelemesi: İnceleme-Metin-Sözlük*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Mustafa Özkan, İstanbul.

19. GÜRLEK, Mehmet, *İbrahim bin Abdullah'ın Cerrah-nâme(Alâim-i Cerrâhîn) Adlı Eseri(Giriş-Metin-Sözlük)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ahmet Topaloğlu, İstanbul.

2012

20. TOKAT, Feyza, *Hezârfen Hüzeyin Efendi'nin Tuhfetü'l- Eribi'n- Nâfiâli'r-Ruhanî ve't-Tabîbî (İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ceyhun Vedat Uygun, Denizli.

2013

21. DİNAR, Talat, *Müderriş Hasan Efendi'nin Gâyetü'l-Müntehâ fî-Tedbiri'l-Merzâ'sı (Hastalıkların Tedavisinde En Son Nokta) (İnceleme-Metin-Dizinler)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ceyhun Vedat Uygur, Denizli.

2014

22. ARSLAN, Meryem Sarman, *Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvud Fî'İlmi't-Tıbb (Metin-Dizinler-Sözlük)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Muna Yüceol Özezen, Mersin.

2015

23. DOĞAN, Ahmet Turan, *Kitâb-ı Tıbb-ı Hikmet (İnceleme-metin-dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Emin Eminoğlu, Sivas.

24. MURAD, Sibel, *Tercüme-i Aynü'l-Hayat'ta Şekil ve Zaman Ekleri (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Doç. Dr. Paki Küçükler, Sakarya.

25. OKUN, Zahide, *Kitâb-ı Kehhâlnâme-i Nûrî'l-Uyûn (İnceleme- Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Gülşen Seyhan Alışık, İstanbul.

2016

26. DİNÇER Bahadır, Şaziye, *Gevrekzâde Hâfız Hasan Efendi'nin Netîcetü'l - Fikriyye Fî Tedbîri Velâdeti'l - Bikriyye Adlı Eseri: İnceleme - Metin – Dizin*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Nevzat Özkan, Kayseri.

27. KAYA, Elif, *Terceme-i Kitâb-ı Ebûbekir Râzî(İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Zafer Önler, Çanakkale.

2017

28. PARLAKPINAR, Murat, *Nidâi: Tenbîhnâme (Dil İncelemesi, Tenkitli Metin, Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Ertuğrul Yaman, Ankara.

2018

29. AKKUŞ, MÜCAHİT, *Ali Münşî'nin Tercüme-i Ebubekir Er-Râzî Adlı Eseri (Söz Dizimi ve Anlam Bilim Çalışması)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ, Kırıkkale.
30. ÖZDEMİR, GÜLLÜ, *Hekim Beşir Çelebi Mecmû'atü'l-Fevâyid (Giriş-İnceleme-Çeviri Yazılı Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman Prof. Dr. Recep Toparlı, Sivas.

SONUÇ

Çalışmada belirtilen lisansüstü tezler elbette bitmiş değildir. Eksik kalanlar da araştırmacılar tarafından tespit edilmeli ve bu alanda çalışanlara kaynaklık etmesi sağlanmalıdır.

Lisansüstü tezlerin yanında tarihi tıp metinleri alanında yazılmış olan makaleler, bildiriler ve kitaplar da tespit edilmelidir. Üniversitelerin tıp tarihi alanında yapılan çalışmalar da incelenerek bunların Türk dili kürsülerinde dil hususiyetleri değerlendirilmeye tıp dili terminolojisine katkıları sunulmalıdır.

KAYNAKLAR

ARSLAN, Meryem(2017), “Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd Fî İlmi't-Tıbb'da Geçen Ay İsimleri”, *Cappadocia Journal Of History And Social Sciences Vol.8-April*, s.206- 216.

BAYAT, Ali Haydar (2016), *Tıp Tarihi*, Zeytinburnu Belediyesi Yayınları, 365 s, İstanbul.

DOĞAN, Şaban (2009), “Eski Oğuz Türkçesinde Tıp Dilinin Oluşumu ve Özellikleri”, *Turkish Studies, Voluma 5/1*, Erzincan, s. 313-373.

KÂHYA, Esin (2017), *Mustafa Behçet Efendi ve Türkçe ilk Fizyoloji Kitabı*, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>